

Kişisel Verilerin Korunması Açısından COVID-19 İşyeri Tedbirleri

COVID-19'un Türkiye'de etkilerinin giderek artması ile birlikte işyerlerinin çeşitli tedbirler aldığını görüyoruz. Alınan bu tedbirlere ilişkin Hergüner Bilgen Özeke Avukatlık Ortaklığı'ndan Deniz Tuncel, Onur Sumer ve Pınar Karabiyik bir yazı kaleme aldı.

COVID-19'un Türkiye'deki etkisinin artmasıyla birlikte, işyerlerine girişlerde çalışan ve ziyaretçilere COVID-19 semptom gözlemi ya da aynı amaçla bilgi toplanması veya sağlık kontrolü yapılması gibi tedbirler alındığı

görülmektedir. COVID-19 tedbirleri kapsamında yapılan semptom kontrolleri, kişisel verilerin ve kişisel sağlık verilerinin işlenmesi anlamına gelebileceğinden, işverenlerin söz konusu tedbirleri uygulamaya alırken Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("Kanun") kapsamındaki yükümlülüklerini de göz önüne alması gerekmektedir.

COVID-19 İşyeri Tedbirleri

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de alınan işyeri tedbirleri kapsamında, işyeri girişine termal kamera yerleştirilmesi, çalışan ve ziyaretçilerin vücut sıcaklıklarının ölçülmesi, giriş yapan kişilerin anket doldurması, kendileri ile temas ettikleri kişilerin sağlık durumlarına ilişkin bilgiler alınması gibi yöntemler izlendiği görülmektedir. İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesinde çalışanları işyerindeki sağlık ve güvenlik risklerine karşın sağlık gözetimine tabi tutmakla ve bu amaçla gerekli önlemleri almakla yükümlü kılınmıştır.

İdare de işverenlerin bu dönemde COVID-19'a karşı tedbirler almasını teşvik etmektedir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın işyerlerine yönelik hazırladığı 20 Mart 2020 tarihli COVID-19 rehberinde, çalışanlara işe başlamadan

önce ateş ölçer ile ateş ölçümü yapılması gerektiği belirtilmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın organize sanayi bölgeleri, fabrikalar ve teknoparklar gibi üretim merkezlerine yönelik 22 Mart 2020 tarihli bilgi notu ile, işyerlerine girişlerde istisnasız tüm çalışanların ateşinin ölçülmesi gerektiği, 37,8 üzeri ateşi olanların işyerine girmemesi, ateş vb. diğer semptomları taşıyanların çalıştırılmaması gerektiği belirtilmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı tarafından 23 Mart 2020 tarihli valiliklere yönelik yazıda ise, özel güvenlik görevlilerinin ziyaretçilerin ateşini ölçmesinin makul bir uygulama olduğu ve salgın süresince, özel güvenlik görevlilerinin önceden eğitim almak kaydıyla termal kamera ve gelişmiş ateş ölçer ile ölçüm yapmasında sakınca görülmediği belirtilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kapsamında Sağlık Verilerinin İşlenmesi

Kanun ve Kişisel Verilerin Korunması Kurumu'nun ("KVKK") ikincil mevzuatı, veri sorumluların sağlık verilerini hangi hallerde işleyebileceğini düzenlemektedir. Sağlık verileri, her ne kadar salgınla mücadele kapsamında meşru amaçlarla ve işverenin mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini gerçekleştirmek için işlenebile, Kanun'a aykırı olduğu takdirde, hukuka aykırı olarak değerlendirilebilecektir.

İşyeri hekimi

Çalışanların vücut sıcaklığı, kişinin veya yakınının COVID-19 semptomu gösterip göstermediğine ilişkin bilgiler, Kanun kapsamında kişisel sağlık verisi olup, özel nitelikli kişisel veri olarak korunmaktadır. Kanun'un 6. maddesine göre sağlık verileri, kural olarak ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez. Sağlık verilerinin işlenmesi için açık rıza aranmayan tek istisnai durum, sağlık verilerinin, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi ama-

AV. PINAR KARABIYIK
Hergüner Bilgen Özeke Avukatlık Ortaklığı, Avukat

cıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler (örn. işyeri hekimi) veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesidir. Bunun haricindeki kişilerce (örn. işverenin İK birimi ya da idari personeli tarafından) sağlık verisi işlenmesi halinde ilgili kişiden açık rıza alınması gerekmektedir.

Kanun'da salgın hastalık halinde, kamu sağlığının ya da işyerindeki iş sağlığının korunması bakımından sır saklama yükümlülüğü bulunan kişiler haricinde, işveren de dahil olmak üzere hiçbir kişiye sağlık verilerinin açık rıza olmaksızın işlenmesine yönelik istisna tanınmamaktadır.

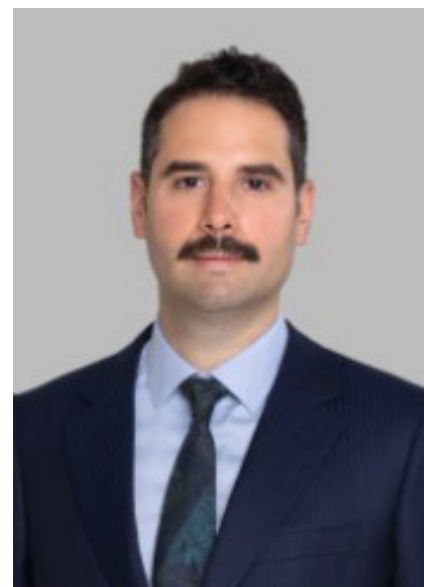
COVID-19 tedbirlerinin Kanun'a uyumu bakımından, işyerine giriş yapan her kişiden açık rıza alınması makul veya uygulanabilir değildir. Çalışanlardan daha evvel sağlık verileri için açık rıza alınmışsa bile, buna dayanarak katılımı zorunlu bir işlem yapılması da kural olarak uygun olmayacaktır. Bu nedenle, işverenlerin COVID-19 tedbirleri kapsamında yapacağı tarama, anket, semptom gözlemleme vb. süreçlerin bizzat işyeri hekimi ya da sır saklama yükümlülüğü olan sair sağlık personeli tarafından yapılması uygun olacaktır. Bu

uygulama, şartlar itibarıyla mümkün değilse ve bunlar dışındaki kişilerce ölçüm yapılacaksa Kanun'a aykırılık riski doğacaktır. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ölçüm işleminin özel güvenlik görevlileri tarafından yapılmasına yönelik olumlu görüşü, ilgili mevzuata yönelik olup, Kanun'un 6. maddesi için bir istisna teşkil etmemektedir. Bu süreçte, sır saklama yükümlülüğü olan kişiler haricinde gerek özel güvenlik görevlileri gerek sair personelin görev alması halinde, riski minimize etmek için sürecin en azından işyeri hekimi yönetim ve gözetiminde yürütülmesi ve süreçte görev alan kişilerle gizlilik sözleşmeleri imzalanması düşünülebilir.

Ölçülülük ve veri minimizasyonu

KVKK da dahil olmak üzere, pek çok ülkenin kişisel veri koruma otoriteleri, COVID-19'a karşı alınan tedbirler ile kişilerin haklarının korunması arasındaki dengenin korunması açısından kamuoyuyla görüş paylaşmıştır. AB ülkelerinin otoriteleri arasında görüş ayrılıkları olmakla birlikte; çoğunluk görüşü, çalışan ve ziyaretçilerin sistematik olarak vücut sıcaklıklarının ölçülmesi, tıbbi bilgilere ilişkin anket doldurulması gibi uygulamaların ölçülülük prensibi bakımından GDPR'a uygun olmadığı yönündedir. GDPR'da sağlık verilerinin işlenmesi, Kanun'a kıyasla daha esnek kurallara tabi olmasına rağmen, çoğunlukta olan bu olumsuz görüş bilhassa dikkat çekicidir.

Türkiye bakımından KVKK da 27 Mart 2020 tarihli duyurusunda, COVID-19 önlemleri kapsamında ve Kanun'un 6. maddesine uygun dahi olsa, ilgili veri işleme faaliyetlerinin amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması gerektiğini vurgulamıştır. KVKK, işyerine girişte çalışanlar ve ziyaretçilere ateş ölçümü yapılması ve bilgi talep edilmesine yönelik işlemler yapılması için işverenlerin gereklilik ve ölçülülüğe bağlı ve risk değerlendirmesine dayanan (işyerinde kronik rahatsızlığı olan çalışanların varlığı, halk sağlığı yetkile-

AV. DENİZ TUNCEL
Hergüner Bilgen Özeke Avukatlık Ortaklığı, Ortak

AV. ONUR SUMER
Hergüner Bilgen Özeke Avukatlık Ortaklığı, Kıdemli Avukat

Yabancı veri koruma otoritelerinin görüşleri ve KVKK'nın duyurusu değerlendirildiğinde, sağlık verisi işleme süreçlerinin Kanun bakımından da amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması gerekmektedir.

rinin talimatları gibi) güçlü bir gerekçesi olması gerektiğine değinmiştir.

Yabancı veri koruma otoritelerinin görüşleri ve KVKK'nın duyurusu değerlendirildiğinde, sağlık verisi işleme süreçlerinin Kanun bakımından da amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması gerekmektedir. Bu nedenle, sistematik sağlık verisi işleme süreçlerinin, işyeri hekimi tarafından yürütülse bile prensip olarak Kanun anlamında riskli olduğu unutulmamalıdır.

Bu çerçevede, sağlık verisi işlenmesi anlamına gelen bir tedbir alınacaksa, anketlerin işleme amacı bakımından ölçüsüz sorular içermemesi, üçüncü kişilere ilişkin sağlık verileri toplanmasından kaçınılması, anket sonuçlarının işyeri hekimi tarafından değerlendirilmesi, belirti gösterenlerin hekim muayenesi gerçekleştirilerek verilerinin sadece muayene formu çerçevesinde saklanması, anket veya sıcaklık ölçüm sonuçlarının ayrıca saklanmaması ve anketler ile oluşan diğer sağlık verilerinin mümkün olan en kısa süre içinde imha edilmesi önerilmektedir.

Aydınlatma

COVID-19 tedbirleri kapsamında hayata geçirilen yeni uygulamalar kapsamında işlenen sağlık verileri ve diğer kişisel veriler açısından, ilgili kişilerin aydınlatılması gerekmektedir. Bu amaçla, çalışanlara uygulamayla ilgili olarak e-posta yoluyla duyuru yapılması ve uygulamanın yapıldığı alanda herkesçe görülebilir şekilde ya da anket formu üzerinde, hangi kişisel verilerin hangi amaçla kim tarafından

işlendiği ve varsa üçüncü kişilerle paylaşımları ilgili bilgileri içerir bir açıklama yer alması önerilmektedir. Konuyla ilgili olarak iletilebilecek sorular açısından da bizzat işlemi gerçekleştiren kişilerin ilgili kişileri veri işleme öncesinde bilgilendirilmesi de düşünülebilir.

Teknik ve idari tedbirler

Sağlık verilerinin saklanması ve işlenmesi bakımından, KVKK'nın 2018/10 sayılı kararıyla belirlenen önlemlerin alınması zorunludur. İlgili karar çerçevesinde, işverenlerin ilgili COVID-19 tedbirlerinde görev alacak çalışanlarla, sağlık verilerinin saklanacağı fiziksel ve elektronik ortamlarla ve olası veri aktarımlarıyla ilgili olarak sağlık verilerinin güvenliğini sağlamak amacıyla çeşitli teknik ve idari tedbirler alınması gerekmektedir.

Sağlıklı günler dileriz.